

04

Komu w drogę, temu ABS

Wykład multimedialny

Opis i cel wykładu:

Mężczyzna i kobieta, będący parą, prędzej czy później stają wobec perspektywy współżycia seksualnego. Kwestię tę należy ukazać w kontekście więzi miłości, jaka się pomiędzy nimi tworzy. Nie na każdym etapie relacji istnieją wystarczające warunki ku temu, by podjąć współżycie. Nie jest nim na pewno samo tylko zauroczenie (having sex). Duże niebezpieczeństwo wiąże się z etapem zakochania, kiedy dwoje ludzi jest skłonnych, na bazie uczuć, składać sobie nawet bardzo daleko idące deklaracje dotyczące wspólnej przyszłości (seks partnerski). Jednak tylko miłość dopełniona przez zaślubiny na wyłączność i na zawsze jest w stanie uczynić seks absolutnie bezpiecznym. Stąd też formułowany postulat profilaktyczny brzmi „Komu w drogę, temu ABS”.

W wyniku przeprowadzonych zajęć uczestnik powinien:

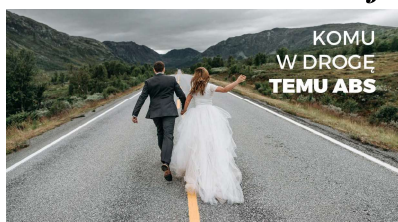
- Dostrzegać związek między współżyciem seksualnym a miłością.
- Rozumieć hasło: „Komu w drogę, temu ABS”. Dostrzegać jego wymogi i zalety.

Prezentacja multimedialna do pobrania ze strony:
www.instytutarystotelesa.pl/pobierz

01

slajd

Slajd tytułowy

02-03

slajd

Slajdy nawiązujące do wykładu: Fazy rozwoju więzi

04-07

slajd

Having sex

Oznacza wchodzenie w doraźne relacje seksualne. Można mówić o nich wyłącznie w kategoriach zachowań ryzykownych generujących rozmaite powikłania, których lista jest zdecydowanie zbyt długa. W najlepszym przypadku „having sex” jest „uprawiany” pod wpływem atrakcyjności zmysłowej partnerów. Najczęściej jednak stanowi zastępczy sposób radzenia sobie z trudnościami okresu dorastania, w tym szczególnie z deficytami więzi rodzinnych. Do podjęcia ryzykownych zachowań seksualnych może skłaniać młodego człowieka presja rówieśnicza, a także właściwa temu

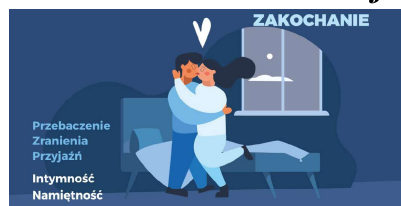
okresowi tendencja do eksperymentowania w poszukiwaniu własnej tożsamości. W skrajnych przypadkach można mówić o zamianie walorów własnego ciała na inne dobra użytkowe (miękką prostytutka). Nie wolno również zapominać o modelowaniu zachowań przez kulturę masową, która banalizuje seksualność do poziomu samej tylko „czystej” przyjemności.

Całokształt takich zachowań i ich skutków zdecydowanie zasługuje na miano having sex. Angielska wersja językowa podkreśla zdecydowanie użytkowy charakter takich praktyk, co sprawia, że leżą one dokładnie na przeciwnym do miłości biegunie.

Slajd 5 - emisja fragmentu filmu „Po drugiej stronie lustra”, wyd. Fundacja Czyste Serca – nawiązującą do omawianego zagadnienia

08-11

slajd

Seks partnerski

Prawidłowo rozwijająca się więź uczuciowa przechodzi przez właściwe sobie stany fascynacji: doznawane uczucia, bezgraniczne uwielbienie dla osoby kochanej i poczuciem szczęścia. Przeżycia te nie mają jeszcze bezpośrednich odniesień do współżycia. Wprawdzie seksualność stanowi ich podłoże, jednak przeważa czynnik bardziej duchowy niż fizyczny.

Współżycie seksualne nie jest pierwszą potrzebą zakochanych. Dwoje ludzi może budować relację z pominięciem inicjacji seksualnej, gdyż o rozwoju miłości decydują inne czynniki.

12-14

slajd

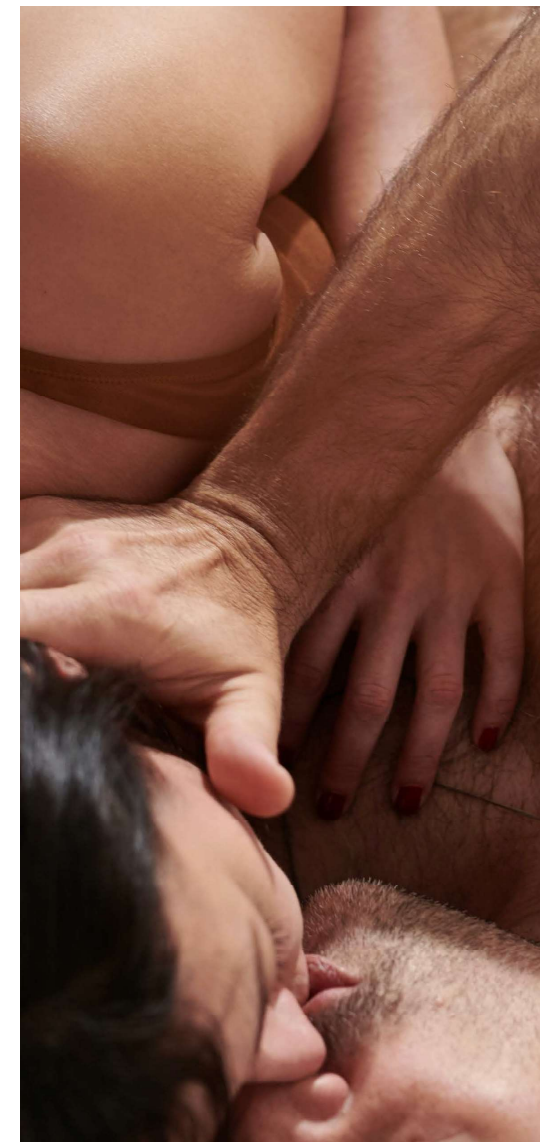

Przedwczesna inicjacja seksualna

Na ten fakt pośrednio wskazują również badania mówiące o wieku inicjacji seksualnej wśród młodzieży. Zdecydowana mniejszość nastolatków decyduje się na ten krok, choć w powszechnej świadomości istnieje przekonanie o powszechności tego zjawiska.

Wieloletnie badania nad zachowaniami zdrowotnymi młodzieży szkolnej prowadzone okresowo (co 4 lata) w ramach międzynarodowego projektu HBSC (Health Behaviour in School-aged Children) pokazują, że w Polsce (w okresie od 1990 do 2018) odsetek młodzieży po inicjacji seksualnej wśród 15-latków

nie przekroczył 30%. (Vademecum, Grzelak (red.), 2015 s.63) oraz Mazur J., Małkowska-Szcutnik A. (red), (2018). Zdrowie uczniów w 2018 roku na tle nowego modelu badań HBSC. Warszawa: Instytut Matki i Dziecka.

15-17

slajd

Ślub prywatny.

Młodzi na ogół bez trudu potrafią odróżnić zakochanie, które jest na chwilę; od miłości, tej na zawsze. W świadomości osób zakochanych akt seksualny ma być znakiem tego, że miłość osiągnęła już stan dojrzały i dlatego wiele par podejmuje współżycie już w fazie zakochania. Część z nich czyni to z powodów omówionych w odniesieniu do „having sex”. W większości przypadków mamy jednak do czynienia z silnym przekonaniem, że tym, co nas łączy jest już prawdziwa miłość.

Film „Ostry makijaż” (slajd 16) przedstawia

przebieg takiej inicjacji. W decydującym momencie chłopiec składa obietnicę miłości na całe życie. Dopiero wtedy dziewczyna ostatecznie zgadza się na współżycie. Jesteśmy świadkami swego rodzaju prywatnych zaślubin. Wymiany obietnic, po której ma nastąpić akt seksualny. Scena ta odzwierciedla historię bardzo wielu zakochanych par. Współżycie zostało powiązane z jakąś obietnicą, w którą oboje uwierzyli, chociaż najczęściej każde na swój sposób.

Troska wielu dorosłych o los takiej pary ogranicza się do tzw. „bezpiecznego seksu”. Bezpieczeństwo podejmowanych kontaktów seksualnych ma być gwarantowane poprzez zabezpieczanie się przed poczęciem i chorobami przenoszonymi drogą płciową, zaś w wymiarze międzyosobowym poprzez umacnianie więzi partnerskiej. Projekt ten nie bierze pod uwagę niebezpieczeństwa najbardziej dotkliwego. Kryje się ono właśnie w prywatnym charakterze zaślubin. Podejmowane spontanicznie i bez wiążących zobowiązań, czyni rozstania bardzo bolesnymi. Zagadnieniu temu został poświęcony wykład „Pierwszy raz i co dalej...”

18-20

slajd

Absolutnie bezpieczny sex.

Wyznanie „kocham cię” w ustach kobiety znaczy zazwyczaj coś innego, niż w ustach mężczyzny. Wiąż pomiędzy kobietą a mężczyzną to nieustanny dialog i odkrywanie siebie przez całe życie. Stąd tak ważne jest, aby przysięga będąca istotą zaślubin miała obiektywną, zrozumiałą i zobowiązującą treść. We wszystkich znanych nam kręgach kulturowych i cywilizacyjnych zawieranie małżeństw miało solenną formę publiczną. Współcześnie akcentuje się partnerski charakter relacji między kobietą a mężczyzną, co należy odnotować z uznaniem. Niebezpieczeństwo polega jednak na zbyt dale-

ko idącym sprywatyzowaniu tych spraw. Uwzględniając współczesne aspiracje do podmiotowości, wiążąc tradycje z nowoczesnością, należy podkreślić, że przysięga małżeńska (jako zwieńczenie rozwoju więzi) to przede wszystkim akt osobisty dwojga ludzi, a dopiero później wydarzenie publiczno-prawne. Wszakże oba te wymiary są nierozłączne. Przysięga bowiem ustanawia trwałą wspólnotę życia i miłości, czyli skutek z natury swej jak najbardziej społecznej.

Idealem jest zatem współżycie w warunkach, w których atrakcyjność cielesna i fascynacja uczuciowa zostały zwieńczone przysięgą małżeńską. Lista korzyści jest długa. Straty, których nie da się uniknąć, są tu jedynie skutkiem błędów ludzkich.

21-24

slajd

Wyróżniliśmy różne style życia seksualnego młodzieży: HAVING SEX, SEX PARTNERSKI, SEX MAŁŻEŃSKI. Ten ostatni styl życia seksualnego określamy mianem Absolutnie Bezpieczny Seks (ABS).

Możemy teraz sformułować postulat profilaktyczny: „Komu w drogę, temu ABS.”

25-32

slajd

W głębi serca każda dziewczyna i każdy chłopiec noszą pragnienie odnalezienia prawdziwej miłości: jedynej i na zawsze. Ilustracja tej tezy jest opowieść Złoty lok (slajdy 26-31) Załącznik nr 3

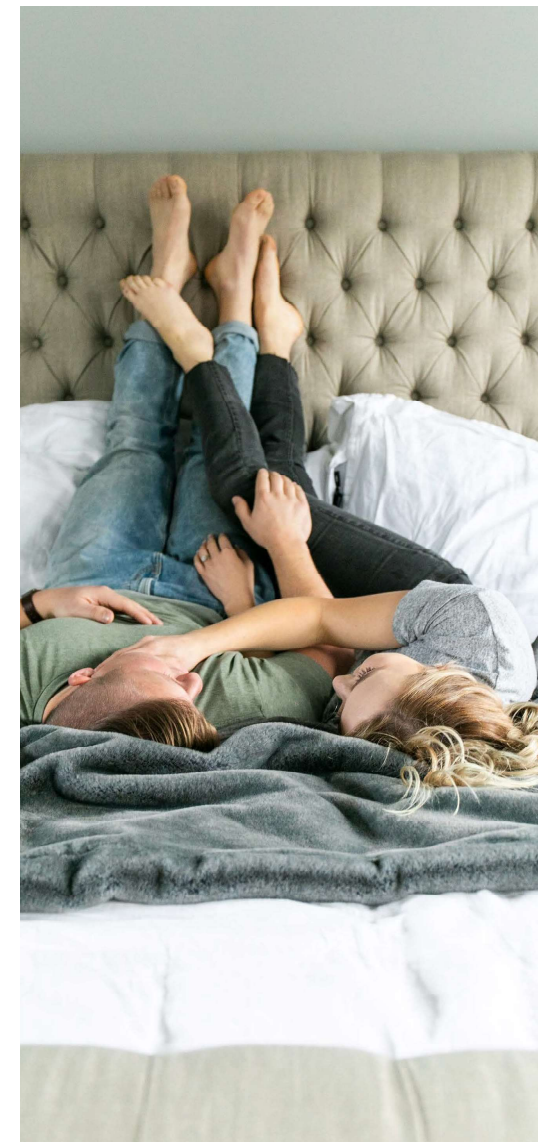
33

slajd

W drodze, która prowadzi na spotkanie miłości jedynej i na zawsze towarzyszy nam postulat profilaktyczny: „Komu w drogę, temu ABS”. Alternatywą dla niebezpieczeństw wynikających z podejmowania współżycia bez zobowiązań jest Absolutnie Bezpieczny Seks, który stanowi naturalne dopełnienie miłości 3D, której centrum stanowi dar z siebie.

„Dam Ci wszystko to co lubię, ale siebie dam po ślubie.” – słowa refrenu znanej piosenki zespołu Brathanki – „Siebie dam po ślubie” stają się w tym kontekście unikatowym komunikatem profilaktycznym.

Złoty lok

załącznik 3

Ania

Trzy randki, ciąg wspólnych wyjść do pizzerii, niezliczonych, szybkich, urywanych rozmów w korytarzach między lekcjami, i Marcin wiedział, że jest zakochany. To był powód, dla którego błąkał się po śródmieściu przez trzy godziny w Wigilię przed świętami Bożego Narodzenia. Szukał doskonałego upominku dla Ani. Ostatecznie trafił do jubilera. Po kilku minutach zakłopotanego spojrzenia wyjaśnił sprzedawczyni, że chciałby kupić piękny prezent dla swojej dziewczyny. Powiedziała, że ma taką rzecz. Wyjęła brązowe, welwetowe pudełko, postawiła je przed Marcinem i czekała na jego reakcję. Kiedy otworzył pudełko i zobaczył wisiołek w kształcie loka, wiedział, że jest on doskonały. Złoto skrzyło się w świetle, jak oczy Ani. Jakość była oczywista nawet bez nalepki „24 K”, a złoty łańcuszek dodał nutę elegancji. Prezent był drogi, ale Marcin oszczędzał od dłuższego czasu i spodziewał się, że Ania będzie zachwycona. Zapłacił więc, a w domu zapakował bardzo ostrożnie. Rzeczywiście lok okazał się doskonałym prezentem. Ania bardzo się ucieszyła. Marcin wiedział, że nigdy nie zapomni nocy, w której ofiarował go Ani. Nie minął luty, kiedy coś się stało z miłością Marcina. Zdawało się, że ciepło zanika. Marcin wiedział, że Ania to czuje. Widział w jej oczach wiele pytań. Zerwaniu związku towarzyszył największy smutek i poczucie straty, jakie Marcin kiedykolwiek przeżył.

Ola

Kilka miesięcy później Marcin poznał Olę. Była ona przeciwieństwem Ani, o ciemnych, iskrzących oczach i ognistym temperamencie. Miłość znów dała o sobie znać. Marcin chciał wyrazić swoją miłość do Oli przez specjalny podarunek. Odwiedzał różne sklepy, by coś wybrać, ale zawsze wracał do sklepu jubilerskiego i do złotego loku. Był zmęczo-

ny poszukiwaniem. Wszystko, co widział, nie było właściwe, godne Oli. W końcu podarował jej taki sam wisiołek. Ola zachwyciła się, więc Marcin był zadowolony ze swojego wyboru.

Inne dziewczyny

Marcin i Ola rozstali się kilka miesięcy później. Po Oli randkował jeszcze z Asią, po Asi z Kasią, Jolą i Pauliną. Marcin chodził z wieloma dziewczynami i naprawdę troszczył się o każdą z nich. Wydawało się jednak dziwne nawet dla Marcina, że gdy jakieś okazje wymagały specjalnego prezentu, on zawsze wracał do znajomego jubilera, by kupić jeszcze jeden złoty lok. Czasami czuł się trochę winny, że nie włożył więcej wysiłku, by wybrać coś innego dla nowej dziewczyny, ale nawet kiedy próbował, nie widział lepszego prezentu.

Magda

W końcu Marcin spotkał Magdę. Od razu wiedział, że to inne uczucie. Zachowywał się spokojnie i był pewny siebie. Wiedział, że nikt wcześniej nie rozumiał go i nie kochał tak, jak Magda. Wszystkie wcześniejsze miłości zbladły przy tej do Magdy. Nikt nie był zdziwiony, kiedy Marcin poprosił, żeby Magda została jego żoną. Kilka tygodni przed weselem Magda zaproponowała wymianę podarunków weselnych.

Wesele

Marcin uważał to za wspaniały pomysł. Chciał, żeby ten podarunek był tak samo wyjątkowy, jak obrączki weselne, które razem wybierali i w takim samym stopniu symbolem jego miłości. Próbował szukać czegoś wyjątkowego, ale w końcu zdecydował się na ten wspaniały złoty lok. Pojechał do tego samego jubilera i w chwili, gdy spojrzął na niego przypomniał sobie, jaki to wspaniały podarunek. Stwierdził, że nic innego nie jest w stanie wyrazić lepiej jego miłości.

Ich ślub był tak ekscytujący i wspaniały, jak tylko Marcin i Magda mogli sobie wymarzyć. Kiedy wyczerpujący dzień ceremonii dobiegał końca i oboje zostali sami, wymienili się prezentami. Magda zachwycała się wisiorkiem. Powiedziała, że kocha go i że on właśnie podarował jej najpiękniejszy dzień i prezent, jaki kiedykolwiek miała. Nagle, gdy Magda zapinała łańcuszek, Marcin przypomniał sobie wszystkie złote loki, które wcześniej podarował innym dziewczętom. Zastanawiał się, czy Magda wiedziała o nich. Żałował, że nie znalazł czegoś bardziej wyjątkowego. Czegoś tylko dla niej. Zawsze przedtem 24-karatowy złoty lok był doskonałym podarunkiem, ale teraz, w tym najszczęśliwszym dniu życia, nie wydawał się ani specjalnym, ani pięknym. Nawet nie był tak złoty, jak Marcin pamiętał go z przeszłości.

Literatura:

- Imieliński Kazimierz, Życie intymne człowieka. Psychofizjologia, Warszawa 1974.
- Izdebski Zbigniew, Związki i relacje z partnerem w cyklu życia człowieka [w:] O człowieku i jego rozwoju nie tylko seksualnym : prace dedykowane profesorowi Andrzejowi Jaczewskiemu, Zbigniew Izdebski (red.), Zielona Góra 2009, s. 271-295.
- Lew-Starowicz Zbigniew., Współżycie seksualne jako wyraz miłości [w:] Erotyka, Maria Grzywak-Kaczyńska (red.), Warszawa 1977.
- Vademecum skutecznej profilaktyki problemów młodzieży. Przewodnik dla samorządowców i praktyków oparty na wynikach badań naukowych. Jak wspierać młodzież w podróży życia?, Szymon Grzelak (red.), Warszawa 2015, http://ipzin.org/images/pdf/vademecum_skutecznej_profilaktyki_problegow_mlodziwy.pdf [dostęp: 18 IX 2018 r.].
- Wojcieszek Krzysztof, Na początku była rozpacz, antropologiczne podstawy profilaktyki, Kraków 2005.
- Wojnarowska Barbara, Izdebski Zbigniew, Koło Hanna, Mazur Joanna, Inicjacja seksualna i stosowanie prezerwatywy oraz innych metod zapobiegania ciąży przez młodzież 15-letnią w Polsce i innych krajach. „Ginekologia Polska” 2004, nr. 8, s. 621-632.
- Zdrowie i zachowania zdrowotne młodzieży szkolnej w Polsce na tle wybranych uwarunkowań socjodemograficznych. Wyniki badań HBSC 2014., Mazur J. (red.), Instytut Matki i Dziecka, Warszawa 2015, https://imid.med.pl/images/do-pobrania/Zdrowie_i_zachowania_zdrowotne_www.pdf [dostęp: 19 I 2022 r.]

· Zdrowie uczniów w 2018 roku na tle nowego modelu badań HBSC., Mazur J., Małkowska-Szkućnik A. (red), Warszawa 2018, <https://imid.med.pl/files/imid/Aktualnosci/Aktualnosci/raport%20HBSC%202018.pdf> [dostęp: 19 I 2022 r.]

